

Posudek vedoucího¹ diplomové práce

Student/ka:	Lenka Nováková
Název práce:	Integrace humanitních předmětů v konkrétní školní praxi
Vedoucí:	Tomáš Samek
Oponent²:	Michaela Dvořáková

Diplomová práce Lenky Novákové se zabývá zaváděním výukových metod, v některých vyspělejších zemích již dávno rozšířených, do prostředí českého gymnaziálního školství. Konkrétně jde o koncept *human studies*, tedy integrované výuky dějepisu, českého jazyka, zeměpisu a občanské výchovy, jak je v posledních třech letech uplatňován na Pražském humanitním gymnáziu (PHG) – soukromé střední škole patřící do podnikatelské skupiny vedené Ondřejem Kaniou.

Cílem práce je mimo jiné zjistit, jak dobře tento koncept funguje, popsat ho a podat přehled jeho silných i slabých stránek včetně potíží, které plynou z toho, že jde o projekt relativně nový a tudíž neusazený a každý rok se proměňující. Jde přitom o práci aspoň částečně autoetnografickou, jelikož autorka sama na PHG vyučuje; na škole však nepůsobí dlouho, a to jí umožňuje kombinovat emický a etický pohled na zkoumané téma. To se autorka snaží uchopit vícehlediskově, když zjišťuje, jak zavádění bloku *human studies* vnímá jednak jeho iniciátorka a propagátorka, jíž je ředitelka gymnázia, jednak učitelé, kteří předmět vyučují, a konečně i ti studenti, kteří jím procházejí a účastní se ho v roli vzdělávaných.

V metodologické pasáži diplomantka vysvětluje, proč se rozhodla použít kvalitativní metody, přičemž kombinuje zúčastněné pozorování s polostrukturovanými rozhovory, jež vede se zmíněnými aktéry. Aktérskou perspektivu doplňuje studiem dokumentů, jako jsou ŠVP a tematické plány. Tomu pak odpovídá struktura předložené práce: Nejprve stručně představí Pražské humanitní gymnázium a jeho vizi; poté objasňuje samotný koncept *human studies*. Ten je popsán ze dvou hledisek – strukturně synchronního a diachronního. V tom prvním pohledu je koncept definován jako výuka bloková, tandemová, tematicky integrovaná a (aspoň do jisté míry) projektová. V tom druhém je přiblížena vývojová dynamika počínaje školním rokem 2020/21, kdy byl koncept poprvé na PHG realizován. Po rozboru možností a limitů projektového vyučování autorka analyzuje relevantní školní dokumenty – ŠVP a tematické plány – pro jednotlivé gymnaziální ročníky, přičemž si všímá jak vzájemných

¹ Nehodící se škrtněte.

² Pokud posudek vypracovává vedoucí práce, nevyplňovat.

korespondencí v těchto dokumentech, tak i povážlivých diskrepancí, které mezi nimi panují: např. v tematickém plánu pro sekundu se objevují média, ačkoli ŠVP pro sekundu tohle téma vůbec neuvádějí. Následují příklady konkrétních metod i projektů realizovaných ve výuce. V dalších kapitolách se autorka zamýšlí jednak nad formativním hodnocením a negativním vlivem, který má sumativní známkování na kvalitativní hodnocení, v čemž panuje jistá míra shody mezi vyučujícími i studujícími; jednak nad funkčností propojení různých předmětů do integrovaného, semiprojektově vyučovaného bloku *human studies*, a to jak z hlediska učitelů, tak žákyň i žáků. Práci uzavírá sumarizace předností a nedostatků – autorčiným místy poněkud byznysově laděným názvoslovím „benefitů a rizik“ – zvoleného konceptu.

Nepochybnou předností stati je to, že svou (auto)etnografickou sondáž neprezentuje v samostatné kapitole, nýbrž citacemi a parafrázemi rozhovorů prokládá samotnou statí průběžně a přitom ústrojně: nenajdeme zde zvláštní část teoretickou a praktickou, ale obé itegrováno v jediný textový celek, který dokáže intertextově provazovat úryvky terénních konverzací s vlastními postřehy a s poznatky čerpanými z odborné literatury.

Byť místy inklinuje k jakési „projektantštině“, je jazyk práce převážně čistý a jasný. O to větší škoda, že text působí, jako by neprošel důkladnou finální redakcí, jelikož občas narazíme nejen na překlep, nýbrž i na vynechaná celá slova, což některé věty komolí. Naštěstí se to neděje v nějak excesivní míře, přesto se čtenář nemůže zbavit dojmu, že to celé bylo spíchnuto trochu horkou jehlou a že na větší precizaci už nezbyl čas.

Upozornění/Disclaimer: Vzhledem ke stavu poznání k dnešnímu dni nedokáže autor posudku s jistotou stanovit, zda a v jaké míře byly při vypracování této závěrečné práce využity nástroje umělé inteligence.

Závěr: Závěrečná práce splňuje podmínky kladené na závěrečné práce v příslušném oboru.

Podněty k přemýšlení, **otázky do rozpravy:**

1. Inspirovala Vás Vaše práce, při níž jste se dověděla řadu detailů o výuce *human studies* k tomu, abyste aspoň něco z poznatků, metod a postupů používaných v tomto projektu Vašimi kolegy sama zavedla do jiných svých hodin, které vyučujete na PHG? Neboli: čím Vás Vaše diplomová práce obohatila jako učitelku?
2. S jakými největšími potížemi a překážkami jste se setkala při realizaci své výzkumné sondy? V diplomové práci zdůrazňujete, jak centrální roli hraje na PHG celkový přístup k chybě a chybování. Kterých největších chyb jste se při přípravě a psaní své práce dopustila a čemu jste se díky nim naučila?

V Praze dne 29. 7. 2023

.....
Tomáš Samek